

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครู  
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง



นายสุทธิ ประจงศักดิ์

005751

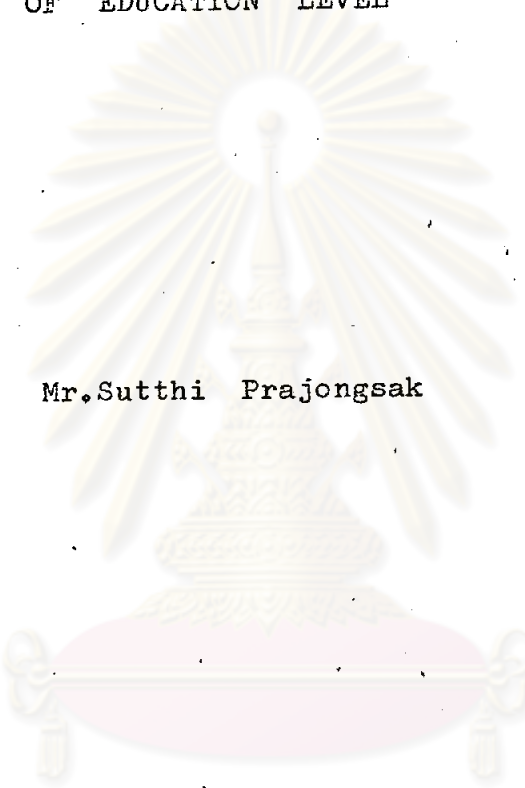
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

OPINIONS CONCERNING TEACHING COMPETENCY OF  
STUDENT TEACHERS AT THE HIGHER CERTIFICATE  
OF EDUCATION LEVEL



Mr. Sutthi Prajongsak

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Education  
Department of Educational Administration  
Graduate School  
Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์      ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครูระดับ  
ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง  
โดย                              นายสุทธิ ประจวบศักดิ์  
แผนกวิชา                      บริหารการศึกษา  
อาจารย์ที่ปรึกษา              อาจารย์ ดร. บุญมี เถรชยงค์



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น  
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

*(Handwritten signature)*

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย  
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

*(Handwritten signature)* ..... ประธานกรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

*(Handwritten signature)* ..... กรรมการ  
(อาจารย์ ดร. ณรงค์ บุญมี)

*(Handwritten signature)* ..... กรรมการ  
(อาจารย์ ดร. บุญมี เถรชยงค์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์      ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครูระดับ  
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง  
ชื่อนิสิต                      นายสุทธิ ประจงศักดิ์  
อาจารย์ที่ปรึกษา          ดร.บุญมี เถรยอด  
แผนกวิชา                      บริหารการศึกษา  
ปีการศึกษา                    2520

บทคัดย่อ



### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ในสถาบันการฝึกหัดครูที่อยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับสมรรถภาพทางวิชาการของนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
  2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับสมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ของนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
  3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับสมรรถภาพทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการสอนของนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
- วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ นักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้วในปีการศึกษา 2520 ครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่ และอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2520 กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 4 กลุ่มอยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามออกไปจำนวน 870 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจากนักศึกษา 395 ฉบับ จากครูพี่เลี้ยง 156 ฉบับ จากครูใหญ่ 111 ฉบับ และอาจารย์นิเทศก์ 121 ฉบับ รวมเป็น 783 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.00

### ผลของการวิจัย

#### ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพทางวิชาการ นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี การค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ การศึกษาเพิ่มเติมในวิชาที่สอน ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา เป็นความสำคัญรองลงมา ในสภาพที่เป็นจริง นักศึกษาคณะครุศาสตร์ได้มีการใช้ตำราแบบเรียนมากที่สุด ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน ความสามารถในการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เป็นสิ่งที่นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีความรู้และได้ปฏิบัติรองลงมา
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีความสามารถและทักษะในการจูงใจผู้เรียนมากที่สุด ความสามารถและทักษะในการสอนให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหา การใช้กระดานดำ การสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การนำเข้าสู่บทเรียน การแสดงท่าทางประกอบการสอน การสรุปบทเรียน เป็นความสำคัญรองลงมา ในสภาพที่เป็นจริง สิ่งนี้นักศึกษามีความสามารถและทักษะมากที่สุด ได้แก่ ความสามารถและทักษะในการใช้กระดานดำ รองลงมาคือความสามารถและทักษะในการนำเข้าสู่บทเรียน
3. ความคิดเห็นและสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการวางแผนการสอน นักศึกษาคณะครุศาสตร์ได้มีการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนทุกครั้ง
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสอนและการจัดห้องเรียน นักศึกษาคณะครุศาสตร์จะมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน ในสภาพที่เป็นจริงนักศึกษาคณะครุศาสตร์มีความรู้ ความสามารถและการปฏิบัติในการทำโครงการสอน บันทึกการสอน และสามารถนำไปปฏิบัติได้มากที่สุด
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในการสอน นักศึกษาคณะครุศาสตร์กล้าแสดงความคิดเห็นและกระทำในสิ่งที่มีเหตุผลมากที่สุด ในสภาพที่เป็นจริง นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีอารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ได้
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการสอน นักศึกษาคณะครุศาสตร์จะได้มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนใหม่ ในสภาพที่เป็นจริง นักศึกษาคณะครุศาสตร์ได้ใช้วิธีการต่างๆในการประเมินผลการสอนมากที่สุด

11

Thesis Title        Opinions Concerning Teaching Competency  
   of Student Teachers at the Higher  
   Certificate of Education Level

Name                        Mr. Sutthi Prajongsak

Thesis Advisor        Dr. Boonmee Nenyod

Department            Educational Administration

Academic Year        1977

ABSTRACT

Purposes of the Study

Purposes of this study were to survey opinions and to collect background information concerning teaching competency of student teachers at the higher certificate of education level in teachers' colleges in the Central Zone. The areas in which to be surveyed concerning teaching competency were as follow; subject - matter, presentation, and teaching administration.

Procudure

The sample of this study composed of 4 groups of people: students at the higher certificate of education level who had done their practice teaching in 1977, school teachers who acted as the student advisors, school principals and practice-teaching supervisors. The sample were collected from the area of the teachers' colleges in the Central Zone.

Data were collected through the use of questionnaires. Of the total 870 questionnaires sent out, 783 or 90.00

percent were completed and returned. Of the total returned 395 were from the students, 156 from the students advisors, 111 from the school principals, and 121 from the college practice-teaching supervisors.

### Findings

#### 1. Opinions concerning subject-matter competency:

The student teachers should have profound comprehension in the subject-matter of the lesson to be taught. Less important are regular acquisition of professional knowledge, gaining more understanding and precise understanding of the subject-matter of lessons to be taught. In actual performance concerning, the most frequently practice is the use of school textbooks. Less frequently practice is to write the behavioral objectives.

#### 2. Opinions concerning the presentation competency:

The most important is the ability and skills to motivate the learners. Ability and skills to enable learners to solve their problems, to use chalkboard, to use gestures, to summarize the lessons are respectively less important. In actual performance concerning, the use of chalkboard is the top ability and top skills which is the most frequently practice of the students. The less is the ability and skills to lead pupils into the lesson.



3. Opinions and actual performance concerning lesson planning competency: The student should lay out objectives of each lesson every time before teaching.

4. Opinions concerning teaching administration and classroom organization: The student should be able to make a good classroom atmosphere. In actual performance concerning, the student is satisfactorily capable of making course syllabuses and lesson plans, and he makes them most frequently.

5. Opinions concerning decision-making competency: The ability to express ideas freely and to do things on a reasonable basis should be of first priority. In actual performance concerning, the student shows emotion stability and he is able to control his temper well.

6. Opinions concerning assessment of teaching achievement competency: The student should improve his teaching efficiency through the use of the assessment feedback. In actual performance concerning, the student uses various techniques to assess his teaching achievement.



### กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้มีส่วนช่วยเหลือสำนักงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงไป  
 ได้ด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.บุญมี เถรยอด ที่ปรึกษางานวิจัยนี้  
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ประไพ  
 ตระกูล อาจารย์ธานี ปาลสุทธิ อาจารย์สมัย รื่นสุข อาจารย์บรรจบ วงศ์ยัง  
 อาจารย์เฉลิม พวงเจริญ อาจารย์นาวัน รุ่งรส อาจารย์นภาพร อมรเลิศสินไทย  
 อาจารย์ฐิติรัตน์ ทองดี และท่านผู้ช่วยเหลืออื่นที่มีได้กล่าวนามในที่นี้

ผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ญ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ .....	ณ
รายการตารางประกอบ .....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ .....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....	5
ขอบเขตของการวิจัย .....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย .....	7
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย .....	8
วิธีดำเนินการวิจัย .....	8
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย .....	9
2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	10
แนวความคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอน .....	11
สมรรถภาพทางวิชาการ .....	15
สมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ .....	23
สมรรถภาพทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการสอน .....	32
การวางแผนการสอน .....	33
การจัดการสอนและการจัดห้องเรียน .....	36
การตัดสินใจในการสอน .....	39
การประเมินผลการสอน .....	41

3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล .....	50
	กลุ่มตัวอย่างประชากร .....	50
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	51
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล .....	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล .....	53
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	57
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม .....	57
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพทางวิชาการของนักศึกษา ...	62
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ ของนักศึกษา .....	70
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพทางการบริหารที่เกี่ยวข้อง กับการสอน ด้านการวางแผนการสอน .....	80
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพทางการบริหารที่เกี่ยวข้อง กับการสอน ด้านการจัดการสอนและการจัดห้องเรียน .....	83
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพทางการบริหารที่เกี่ยวข้อง กับการสอน ด้านการตัดสินใจในการสอน .....	88
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพทางการบริหารที่เกี่ยวข้อง กับการสอน ด้านการประเมินผลการสอน .....	92
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ .....	141
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....	141
	วิธีดำเนินการวิจัย .....	141
	สรุปผลการวิจัย .....	143
	อภิปรายผลของการวิจัย .....	147
	ข้อเสนอแนะ .....	152

บรรณานุกรม .....	155
ภาคผนวก .....	161
ประวัติผู้เขียน .....	186



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
2 จำนวนนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่และอาจารย์นิเทศก์ จำแนกตามเพศ ..	57
3 อายุของครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่และอาจารย์นิเทศก์ .....	58
4 ระดับการศึกษาของครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่และอาจารย์นิเทศก์ .....	59
5 ประสบการณ์ในการสอนของครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่และอาจารย์นิเทศก์ .....	60
6 ประสบการณ์ในการนิเทศของครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่และอาจารย์นิเทศก์ .....	61
7 อายุของนักศึกษา .....	61
8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่ และอาจารย์ นิเทศก์ เกี่ยวกับสมรรถภาพทางวิชาการของนักศึกษา ในด้านความคิดเห็น และสภาพที่เป็นจริง .....	62
9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่ และอาจารย์ นิเทศก์ เกี่ยวกับสมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ของนักศึกษา ในด้าน ความคิดเห็น และสภาพที่เป็นจริง .....	70
10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่ และอาจารย์ นิเทศก์ เกี่ยวกับการวางแผนการสอนของนักศึกษา ในด้านความคิดเห็น และในสภาพที่เป็นจริง .....	80
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่ และอาจารย์ นิเทศก์ เกี่ยวกับการจัดการสอนและการจัดห้องเรียนของนักศึกษา ในด้าน ความคิดเห็น และในสภาพที่เป็นจริง .....	83
12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่ และอาจารย์ นิเทศก์ เกี่ยวกับการตัดสินใจในการสอนของนักศึกษา ในด้านความคิดเห็น และในสภาพที่เป็นจริง .....	88

13	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่ และอาจารย์ นิเทศก์ เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนของนักศึกษา ในด้านความคิดเห็น และในสภาพที่เป็นจริง .....	92
14	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับ ครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับ อาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับสมรรถภาพ ทางวิชาการ .....	95
15	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับ ครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับ อาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับสมรรถภาพ ในการถ่ายทอดความรู้ .....	99
16	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับ ครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับ อาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับการวางแผน การสอน .....	106
17	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับ ครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับ อาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับการจัดการสอน และการจัดห้องเรียน .....	108
18	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับ ครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับ อาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับการตัดสินใจ ในการสอน .....	111

- 19 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับการประเมินผลการสอน .....114
- 20 การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงในความเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับสมรรถภาพทางวิชาการ .....116
- 21 การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงในความเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับสมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ .....122
- 22 การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงในความคิดเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับการวางแผนการสอน .....129
- 23 การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงในความเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับการจัดการสอนและการจัดห้องเรียน .....131
- 24 การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงในความเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง นักศึกษากับครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่ ครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และครูใหญ่กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับการตัดสินใจในการสอน .....135



ตารางที่

25 การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงในความเห็นของนักศึกษากับครูพี่เลี้ยง  
 นักศึกษากับครูใหญ่ นักศึกษากับอาจารย์พิเศษ ครูพี่เลี้ยงกับครูใหญ่  
 ครูพี่เลี้ยงกับอาจารย์พิเศษ และครูใหญ่กับอาจารย์พิเศษ เกี่ยวกับ  
 การประเมินผลการสอน ..... 139



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย